

1 "אנא ה' הושיעה נא"²⁰, ולא רק "הושיעה" סתם, אלא באופן ד"הצליחה נא"²⁰,
 2 וכן "הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו"²¹ - ארבע פעמים, שכולל כל סדר ההשתלשלות (שנחלק
 3 לארבעה), ועד ל"הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו"²² שיהיה לעתיד לבוא, כאשר יקויים היעוד²³ "ונגלה
 4 כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר".
 5 ומזה מובן, שגם ביציאת מצרים ישנה כבר הגאולה העתידה - על-דרך שברכת שהחיינו של אחרון
 6 של פסח, שקשור עם הגאולה העתידה, נאמרת כבר בימים הראשונים דחג הפסח, הקשורים עם יציאת
 7 מצרים; וכן לאידך גיסא - שגם כאשר תהיה הגאולה העתידה אזי "מזכירין יציאת מצרים"²⁴.
 8 ונמצא, שיציאת מצרים והגאולה העתידה קשורות זו בזו, שלכן, ביציאת מצרים כלולה כבר הגאולה
 9 העתידה, ובגאולה העתידה מזכירין יציאת מצרים, והחילוק ביניהם אינו אלא מהו העיקר ומהו הטפל.
 10 ולכן נאמר²⁵ "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", "כימי" לשון רבים²⁶, שיציאת מצרים הוא
 11 ענין אחד שנמשך מזמן יציאת מצרים עד לגאולה העתידה²⁷.

* * *

12 ג. על-פי האמור לעיל (סעיף א) שימים האחרונים דפסח קשורים בעיקר עם הגאולה העתידה - צריך
 13 להבין מהו ענינו של שביעי של פסח:
 14 שביעי של פסח - קשור עם יציאת מצרים לא רק באופן של טפל, אלא באופן של עיקר, שהרי
 15 בשביעי-של-פסח היה קריעת ים-סוף, שזהו הגמר והשלימות²⁸ של יציאת מצרים²⁹.
 16 ואם כן, מהי השייכות של שביעי של פסח, שקשור בעיקר עם יציאת מצרים - לימים האחרונים של
 17 פסח, שקשורים בעיקר עם הגאולה העתידה?
 18 ועל כן צריך לומר, שהענין דקריעת ים-סוף שייך לענין הגאולה העתידה כפי שהיא ביציאת מצרים
 19 גופא, כדלקמן.
 20 ד. ובהקדים ביאור כללות החילוק שבין יציאת מצרים לגאולה העתידה:
 21 גם יציאת מצרים היתה גאולה שלימה - שהרי ביציאת מצרים ביררו את כל ניצוצות הקדושה, כמו
 22 שכתוב³⁰ "וינצלו את מצרים", "שעשאוה כמצודה שאין בה דגן . . כמצולה שאין בה דגים"³¹, דקאי על
 23 הניצוצות של עלמא דאתגליא ("דגן") ושל עלמא דאתכסיא ("דגים"), כפי שפירש אדוני-אבי-מורי-ורבי
 24 ז"ל³², ולכן ישנו איסור לחזור למצרים, כמו שכתוב³³ "לא תסיפו לראותם עוד עד עולם", כיון שליהודי
 25 אין מה לעשות במקום שלא נשאר ניצוצות קדושה שצריך לבררם, ולכן אסור לו להיות שם³⁴.
 26 ובזה משתווה גאולת מצרים לגאולה העתידה - שאינה כמו שאר הגלויות, שבהן לא היתה גאולה
 27 שלימה, שהרי לא כל בני-ישראל יצאו מהגלות, ואדרבה, ה"סולת" נשאר בגלות³⁵, שמזה מוכח שעדיין
 28 נשאר ניצוצות קדושה שצריך לבררם, ואילו גאולת מצרים היתה גאולה שלימה³⁴.
 29 אבל אף-על-פי-כן, גם לאחר שבני-ישראל השלימו אמנם את עבודתם במצרים והוציאו משם את
 30 כל ניצוצות הקדושה, נשארה עדיין המציאות של מצרים, שלכן יציאת מצרים היתה צריכה להיות באופן

סל"ב (תורת מנחם שם ע' 329). וש"נ.
 (29) חסר קצת (המו"ל).
 (30) בא יב, לו.
 (31) ברכות ט, ב.
 (32) לקוטי לוי"צ אג"ק ע' ער.
 (33) בשלח יד, יג. וראה מכילתא עה"פ.
 (34) ראה שער המצוות להאריז"ל ס"פ ראה. ל"ת וסה"ל ר"פ תצא.
 (35) ראה קידושין סט, ב. וש"נ.

(20) תהלים שם, כה.
 (21) שם, א.
 (22) שם, כט.
 (23) ישעי' מ, ה.
 (24) ברכות יב, סע"ב (במשנה).
 (25) מיכה ז, טו.
 (26) ראה זהר ח"א בהשמטות רסא, ב. ח"ג קעו, רע"א.
 (27) ראה רד"ה כימי צאתך דאחש"פ תרצ"א (תש"ח); שם פ"י"ב (סה"מ תרצ"א ע' רצא; ע' רעח (תש"ח ע' 159; ע' 164)).
 (28) ראה גם לקו"ש חכ"ב ע' 34. שיחת אחש"פ שבהערה 3